

planinski

V E S T N I K

REVIJA ZA LJUBITELJE GORA ŽE OD LETA 1895

115. LETO • JULIJ 2010

ŠT. 7

Revija
Planinske zveze
Slovenije

Tema meseca: **Bivaki**

Intervju: **Tadej Golob**

Z nami na pot: **Gore nad Rožem, Monte Rosa**

3,40 €

KOLEDARJA 2011

PLANINSKA ZVEZA SLOVENIJE
Dvoržakova 9
p. p. 214

1000 Ljubljana

www.pzs.si
e-mail: maja@pzs.si
tel.: 01 43 45 690

2011
ALPINISTI

EKSKLUZIVNA IZDAJA

ALPINISTI 2011

- umetniški posnetki slovenskih alpinistov skozi objektiv Urbana Goloba
- posebno oblikovan
- tiskan na umetniški papir
- dvostransko uporaben
- tromesečni koledarski del z luninimi menami
- format 225 x 450 mm
- podložni fotokarton 305 x 500 mm z izsekom v obliki stene
- vložna vrečka iz črnega fotopapirja
- možnost dotiska logotipa

cena 11,90 €*

planinski
VESTNIK

SIMPRO

STRMINE GORA 2011

- posnetki slovenskih vrhov
- legenda o ajdovski deklici
- obogaten z verzi
- pregleden koledarski del z luninimi menami
- format 33 x 48 cm
- pasica za dotisk logotipa

cena 4,80 €*

*DDV je vključen v ceno. Poštino plača naročnik.

Vladimir Habjan

Lahko noč v bivaku

Konec junija je Društvo gorske reševalne službe Kamnik uradno odprlo Bivak Pavleta Kemperla na Velikih Podih pod Grintovcem. Na mestu starega, malega bivaka je zrasla pokončna in sodobna zgradba, ki bo lahko brez dvoma planincem nudila zavetišče v sili, kar je bil – kot je v pogovoru povedal Tone Škarja – tudi osnovni namen pobudnikov postavitve prvega bivaka. Ta dogodek in tudi sicer že stara želja uredništva, da bi se lotili bivakov, sta bili povod za tokratno temo meseca.

S kratkimi pogovori s štirimi različnimi posamezniki, ki so vsak na svoj način povezani z bivaki, smo vam poskušali predstaviti, kakšne težave imajo tisti, ki so se ukvarjali in se še ukvarjajo z njimi. Kot je razvidno iz povedanega, sloni jedro dela pri postavljanju ali vzdrževanju bivakov na lokalnih društvih. Saj ne rečem, včasih pomagajo tudi drugi, vendar je treba resnici na ljubo priznati, da večino dela le opravijo prostovoljci teh društev (ne govorim o sponzorjih, donatorjih, pač pa o organizaciji in izvedbi dela!).

Po drugi strani pa je dejstvo, da se lahko kdor koli (običajno je to planinsko ali drugo društvo) spomni, da bi imelo bivak, za to pridobi potrebna dovoljenja in ga postavi skorajda kamor koli. Kolikor je meni znano, ni celovitega pogleda na to, kje naj bodo bivaki pri nas, koliko naj jih bo in kakšni naj bodo. Ni "vrhovne komisije" ali odločevalca, ki bi na primer odločil o tem, ali je postavitve novega bivaka na Srednji Ponci, kot predlaga komentator Andrej Mašera, res smiselna ali ni. Kaj so razlogi proti in kaj za? Kdo bi lahko o tem podal svoje strokovno mnenje? Mnenja komentatorja, naj se vam zdijo še tako smiselna ali ne, smo navedli ravno z namenom, da spodbudimo vaše razmišljanje o tem. Časi, ko so se postavljali klasični in vsem znani bivaki v Martuljkovi skupini in bližnji okolici, so nezadržno minili. Bivaki so stari, dotrajani, vzdržujejo jih z veliko težavami. So ti bivaki še smiselni, se jih še splača obnavljati? Jih bomo enostavno prepustili prostovoljcem posameznih društev, ali jim bomo pri tem kakor koli pomagali? Je smiselno kakega od teh bivakov tudi odstraniti ali postaviti kje novega? Kdo naj bi bil tisti, ki naj bi podal strokovno mnenje, ki bi upoštevalo tako vidik bivaka kot zavetišča v sili in pri pomoči pri reševanju kot vidik upravičenosti umestitve v nek gorski prostor, videz in še mnogo drugega? To je le nekaj vprašanj, na katere želimo dobiti odgovore.

Naj poudarim, da ne želimo razpravljati o raznoraznih hiškah, kočicah in barakah, ki so jih nekateri (prav tako z velikim veseljem) večinoma postavili na razglednih točkah v sredogorju ali včasih tudi višje in jim služijo zgolj za nekakšno "vrtičkarstvo", preživljanje prostega časa, za lastno veselje ali kaj drugega (npr. idilični bivak pri Hanžku na Črni gori nad Radovno), pač pa si želimo celovitega in strokovnega mnenja o (ne)potrebnosti, kakovosti, videzu idr. bivakov v visokogorju, predvsem pa o tem, kdo bi o tem podal stališče, ki bi ga vsi upoštevali.

Sam vidim večino odprtih vprašanj le v Julijskih Alpah, v ostalih dveh gorovjih se mi bivaki ne zdijo tako zelo pomembni. Rešitev bi bila komisija neodvisnih strokovnjakov pod okriljem PZS, ki bi skrbela za vizijo, za koordinirano in skrbno načrtovano gradnjo in vzdrževanje bivakov, ne za stihijo, tako kot je sedaj. Prav je, da se problema zavedamo, prav je, da se v bivakih obnašamo odgovorno, in prav je, da se s tem enkrat tudi spopademo. Če se ne bomo, morda čez deset let ne bomo imeli niti več kje spati. Pa lahko noč v kakem od bivakov, če vas bo pot v prihajajoči glavni sezoni zanesla tudi v te kraje!

4

8

16

10

19

24

26

28

32

60

66

- 1 **UVODNIK**
Lahko noč v bivaku
Vladimir Habjan
- 4 **TEMA MESECA**
Bivaki
Prijaznost samotnih doživetij
Marjan Bradeško
- 8 **KOMENTAR**
Potrebni in "nepotrebni" bivaki
Ali je bivakov v naših gorah res dovolj?
Andrej Mašera
- 10 **TEMA MESECA**
Bivak Pavleta Kemperla na Velikih Podih pod Grintovcem
Zamenjava starega bivaka z novim
Irena Mušič Habjan
- 14 **Skalni monolit? Ne, bivak.**
Pogovor z arhitektom Mihom Kajzeljem
Irena Mušič Habjan
- 15 **Bivak pod Špiikom**
Pogovor z oskrbnico Mihaelo Oman 15
Dušan Škodič
- 16 **DAN PLANINCEV**
Srečanje slovenskih planincev na Grmadi
V znamenju varovanja gorske narave
Irena Mušič Habjan
- 19 **GORE V POSOČJU**
Po Poti miru
Med ostanki vojne in kravjimi zvonce
Katja Roš
- 23 **PRESENEČENJE NA POTI**
Medved plezal čez martuljske grebene
Le kako je našel čez Kačji jezik?
Miran Hladnik
- 24 **SPOMIN**
Velika Mojstrovka
Z očetom, Egonom Miheličem
Joža Mihelič
- 26 **NA OBROBJU ALP**
Iz popotniške beležnice
Dva dneva Provanse
Milan Vošank
- 28 **INTERVJU**
Vsaka knjiga je poklon slovenskemu jeziku
Pogovor s Tadejem Golobom, letošnjim kresnikovim nagrajencem
Vladimir Habjan
- 32 **ALJASKA**
Neskončni sneg Denalija
Vzpon na najvišji vrh Severne Amerike
Boris Strmšek
- 33 **OPISI**
Setiče
Gorazd Gorišek
- 33 **Psinski vrh**
Gorazd Gorišek
- 35 **Mačenski vrh**
Gorazd Gorišek
- 35 **Komnica**
Gorazd Gorišek

- 37 **Punta Gnifetti**
Bor Šumrada
- 37 **Lyskamm**
Bor Šumrada
- 39 **Piramide Vincent**
Bor Šumrada
- 39 **Dufourspitze**
Andrej Mašera
- VARSTVO NARAVE**
- 41 **Grob poseg v zaščiteno območje Lovrenskih jezer**
Darko Lorenčič
- Znamina na poti*
- 42 **Med našimi rojaki na Koroškem**
Gore nad Rožem
Gorazd Gorišek
- 48 **Veriga štiritisočakov – Monte Rosa**
Ledena prostranstva
Bor Šumrada
- V SPOMIN**
- 54 **Veselo po planinah**
Zvonko Čemažar (1927–2010)
France Malešič
- 57 **Igor Levstek (1931–2010)**
Mitja Kilar
- 58 **Zvone Andrejčič – Zvonc (1950–2010)**
Tone Škarja
- VARSTVO NARAVE**
- 60 **Rastlina, ki olajša marsikatero težavo**
Arnika
Dušan Klenovšek
- VREME V GORAH**
- 61 **Suhimi vtisi in mokrimi doživetji**
Pomlad 2010
Miha Pavšek in Gregor Vertačnik
- GORSKO REŠEVANJE**
- 62 **Gorsko reševanje na Hrvaškem**
Iztok Tomazin
- ALPINISTIČNA TEHNIKA**
- 64 **Sidrišča v skali – 1. del**
Aljaž Anderle, Tadej Debevec, Georg Soje
- TRENING**
- 66 **Skalno plezanje**
Blaž Zazvonil
- 68 **NOVICE IZ VERTIKALE**
- 70 **NOVICE IZ TUJINE**
- 70 **PISMA BRALCEV**
- 70 **LITERATURA**
- 71 **PLANINSKA ORGANIZACIJA**

Vsebine vseh Planinskih vestnikov

od leta 1895 do danes
na www.pvkazalo.si
od 1949 do lanskega letnika
v formatu pdf.

planinski VESTNIK
REVUIJA ZA LJUBITELJE GORA

IZDAJATELJ IN ZALOŽNIK:
Planinska zveza Slovenije

ISSN 0350-4344

Izhaja petnajstega v mesecu.
Planinski vestnik objavlja izvirne prispevke,
ki še niso bili objavljeni nikjer drugje.

110. letnik

NASLOV UREDNIŠTVA:
Planinska zveza Slovenije
Uredništvo Planinskega vestnika
Dvorčakova ulica 9, p. p. 214
SI-1001 Ljubljana
T: 01 434 56 87, F: 01 434 56 91
E: pv@pzs.si
www.planinskivestnik.com

ODGOVORNI UREDNIK: Vladimir Habjan

UREDNIŠKI ODBOR:
Marjan Bradeško, Mateja Pate, Irena Mušič Habjan,
Emil Pevec (tehnični urednik), Andrej Stritar (namestnik
odgovornega urednika), Slavica Tovšak

ZUNANJI SODELAVCI:
Tina Leskošek, Dušan Škodič, Andrej Mašera

LEKTORIRANJE:
Mojca Volkar Trobevšek, Mojca Stritar, Marta Krejan, Katarina
Marin Hribar

GRAFIČNA PRIPRAVA: Repro studio Schwarz, d. o. o.
TISK: Schwarz, d. o. o.

NAKLADA: 6060 izvodov

Prispevke, napisane z računalnikom, pošiljajte po
elektronskem mediju na naslov uredništva ali na elektronski
naslov. Poslani prispevki ne vračamo. Uredništvo si pridržuje
pravico do objave ali neobjave, krajšanja, povzemanja ali
delnega objavljjanja nenaročenih prispevkov v skladu s
svojo uredniško politiko in prostorskimi možnostmi. Mnenje
avtorjev ni tudi nujno mnenje uredništva. Kopiranje revije ali
posameznih delov brez privolitve izdajatelja ni dovoljeno.

Naročanje: Po pošti na naslov: Planinska zveza Slovenije,
Dvorčakova ulica 9, p. p. 214 SI-1001 Ljubljana, po elektronski
pošti na naslov: pv@pzs.si ali po telefonu **080 1893 24 ur**
na dan.

Številka transakcijskega računa PZS je 05100-8010489572,
odprt pri Abanki, d. d., Ljubljana. Naročnina 34 EUR, 58 EUR za
tujino, posamezna številka 3,40 EUR. Članarina PZS za člane
A vključuje naročnino. Reklamacije upoštevamo dva meseca
po izidu številke. Ob spremembi naslova navedite tudi stari
naslov. Upoštevamo samo pisne odgovore do 1. decembra za
prihodnje leto.

Program informiranja o planinski dejavnosti sofinancirajo
Ministrstvo za šolstvo in šport in Fundacija za financiranje
športnih organizacij v Republiki Sloveniji.

Fundacija za šport

FOTOGRAFIJA NA NASLOVNICI: S Planinskim vestnikom so
razgledi širši FOTO: DAN BRIŠKI

MODRA ŠTEVILKA
080 18 93
NAROČANJE 24 UR NA DAN

Uredništvo Planinskega vestnika skrbno preverja vse
članke in točnost v reviji objavljenih opisov poti, ki
praviloma vključujejo opozorila na nevarnosti in mo-
žne pasti obiskovanja gora. Žal pa je vsak opis vedno
subjektiven, poleg tega se objektivne težave na tere-
nu lahko spreminjajo iz dneva v dan, celo iz ure v uro.
Zato uredništvo revije in Planinska zveza Slovenije ne
moreta prevzeti nobene odgovornosti za morebitne
poškodbe ali materialno škodo, ki bi jih utrpel kdorkoli
zaradi hoje po gorah po navodilih iz te revije.